

LUBUSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW Gorzów Wlkp. 25. 01. 2018

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Zielonej Górze

Delegatura w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Kosynierów Gdyńskich 75
66-400 Gorzów Wielkopolski

tel. [95] 7200 521, fax [95] 7200 346

www.lwkz.pl; delegatura.gorzow@lwkz.pl

ZN-G.5142.1.2018 [OLu]

Gmina Ośno Lubuskie
ul. Rynek 1, 69-220 Ośno Lubuskie

DECYZJA

Na podstawie art. 92 ust. 6, art. 36 ust. 1 p. 1, 3, art. 7 p. 1 i art. 6 ust. 1 p. 1 lit. c ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 ze zm.), w związku z § 13, 14 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 czerwca 2017 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2017 r., poz. 1265) oraz art. 104 ustawy z dnia 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku Burmistrza Ośna Lubuskiego, ul. Rynek 1, 69-220 Ośno Lubuskie, znak: BI.4125.01.2018 z dnia 22.01.2018 r. (wpłynęło w dn. 22.01.2018 r.)

Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków udziela pozwolenia

na prowadzenie robót budowlanych, badań konserwatorskich, prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytku wpisanym do rejestru jakim są mury miejskie z basztami w Ośnie Lubuskim, wpisane do rejestru zabytków pod nr 218 orzeczeniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 27.03.1961 roku oraz pod nr KOK-I-33/76 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 25.10.1976 roku, w zakresie zabezpieczenia, wzmocnienia i renowacji odcinka muru obronnego z Basztą Zwinger, zgodnie z dokumentacją projektową sporządzoną przez dra inż. arch. Macieja Płotkowiaka i dra inż. Stefana Nowaczyka w Szczecinie w maju 2016 r. i programem prac konserwatorskich sporządzonym przez mgr Bartłomieja Rejmanowskiego w Szczecinie w czerwcu 2016 r., w następującym zakresie:

Roboty budowlane

1. wzmocnienie i konsolidacja muru na odcinku kurtyny zlokalizowanym na północ od Baszty Zwinger za pomocą iniekcji ciśnieniowej mieszaniną na spoiwie hydraulicznym, niezawierającym cementu np. opartą o hydrauliczne spoiwo wapienne oraz mieszaninę puzzolanową;
2. naprawa ubytku lica muru w partii środkowej kurtyny: ubytek wypełniony łamanym kamieniem polnym z dodatkiem ułamków i okrzesków układanych na specjalistycznej zaprawie;
3. odtworzenie pierwotnej wysokości baszty wraz z daszkami spadowymi z cegieł o niskiej nasiąkliwości, układanych na płask, dobranych i zrealizowanych zgodnie z istniejącym murem ceglany;

Badania konserwatorskie

1. pobranie próbek do badań laboratoryjnych składu oraz uziarnienia pierwotnych zapraw oraz własności fizyko-mechanicznych cegieł;

Prace konserwatorskie

1. usunięcie z powierzchni murów roślinności i porostów;
2. demontaż luźnych i osłabionych fragmentów muru, w tym ceglanych daszków korony murów; uwaga: rozbiórka może nastąpić wyłącznie z zachowaniem materiału do ponownego przemurowania /miejsca do przemurowania w ceglanych partiach szczytowych Baszty Zwinger oraz przy koronie północnej części kurtyny;
3. wstępne oczyszczenie powierzchni cegły i kamienia gorącą parą pod ciśnieniem, w miejscach mocniejszych zanieczyszczeń z użyciem 3% wodnego roztworu kwasu fluorowodorowego z metylocelulozą, natomiast warstwy nieusuwalne należy doczyścić miejscowo piaskowaniem niskociśnieniowym w osłonie z mgły wodnej; uwaga: powierzchnię cegieł należy piaskować z użyciem ścierniwa o bardzo drobnej granulacji i odpowiednio dobranej twardości np. pył Mesh 200, 240 firmy Garnet;
4. wstępne wzmocnienie pierwotnych zapraw preparatem KSE 300 firmy Remmers;
5. dezynfekcja miejsc występowania mchów i porostów preparatem Lichenicida 246 firmy Bresciani lub SLK Fungith firmy Optolith;
6. usunięcie zwietrzałych i wtórnych zapraw;
7. przemurowanie zdemontowanych fragmentów muru ceglano-żelaznego z uzupełnieniem brakującego materiału cegłą o formacie, kolorze, fakturze i właściwościach fizyczno-mechanicznych zbliżonych do oryginału z użyciem zapraw na bazie trasowej Optosan TrassMortel TWM firmy Optolith;
8. uzupełnienie mniejszych ubytków cegieł zaprawami barwionymi w masie: Optosan NSR firmy Optolith lub Funcosil Restauriermortel firmy Remmers;
9. scalenie kolorystyczne uzupełnień farbą krzemianową Restaurolasur z dodatkiem Keim Fixativ firmy Keim;
10. uzupełnienie spoin między cegłami zaprawą z wapna hydraulicznego z trasem TKF TrassFuge firmy Optolith o uziarnieniu i barwie zbliżonej do oryginału;
11. przemurowanie murów kamiennych przy użyciu kamieni o frakcji i układzie zbliżonym do oryginału, najlepiej zaprawą na bazie trasowej Optosan TrassMortel TWM firmy Optolith;
12. uzupełnienie spoin między cegłami zaprawą z wapna hydraulicznego z trasem TKF TrassFuge firmy Optolith o uziarnieniu i barwie zbliżonej do oryginału i przepracowanie pow. spoin;
13. hydrofobizacja daszków pod koroną murów poprzez natrysk preparatem Funcosil SNL firmy Remmers;

Termin ważności pozwolenia: 31 grudzień 2019 r.

Uwaga! Warunkami ważności decyzji jest spełnienie obowiązków polegających na:

- zgodnie z § 13 ust. 1 p. 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 czerwca 2017 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2017 r., poz. 1265) nakłada się obowiązek polegający na kierowni pracami i badaniami osób spełniających wymogi, o których mowa odpowiednio w art. 37a, art. 37b albo art. 37 d ustawy, nie później niż w terminie 7 dni przed dniem rozpoczęcia prac, w przypadku gdy osoby te zostaną wyłonione w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego;
- zgodnie z § 13 ust. 1 p. 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 czerwca 2017 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań

konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2017 r., poz. 1265) nakłada się obowiązek przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków imienia, nazwiska i adresu osób, o której mowa w pkt 3 wraz z dokumentami potwierdzającymi posiadanie przez te osoby kwalifikacji, o których mowa odpowiednio w art. 37a, art. 37b albo art. 37 d ustawy, nie później niż w terminie 7 dni przed dniem rozpoczęcia prac, w przypadku gdy osoby te zostaną wyłonione w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego;

- zgodnie z § 14 ust. 1 p. 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 czerwca 2017 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2017 r., poz. 1265) nakłada się obowiązek polegający na kierowniu robotami budowlanymi i wykonywaniu nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymogi, o których mowa w art. 37c ustawy, w przypadku gdy osoby te zostaną wyłonione w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego;
- zgodnie z § 14 ust. 1 p. 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 czerwca 2017 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2017 r., poz. 1265) nakłada się obowiązek polegający na przekazaniu wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków imion, nazwisk i adresów osób, o których mowa w pkt. 3, wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnianie przez te osoby wymagań, o których mowa w art. 37 c nie później niż w terminie 7 dni przed dniem rozpoczęcia prac, w przypadku gdy osoby te zostaną wyłonione w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego;
- zgodnie z § 13, 14 ust. 2 p. 1 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 czerwca 2017 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2017 r., poz. 1265) zawiadomieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac;
- zgodnie z § 13, 14 ust. 2 p. 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 czerwca 2017 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2017 r., poz. 1265) niezwłocznym zawiadomieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac;
- zgodnie z § 13 ust. 2 p. 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 czerwca 2017 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2017 r., poz. 1265) prowadzeniu dokumentacji przebiegu prac, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich dokonanych czynności i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia prac i badań konserwatorskich;

Uzasadnienie

Planowane roboty budowlane, badania konserwatorskie, prace konserwatorskie i restauratorskie dotyczą partii murów miejskich z basztami w Ośnie Lubuskim, wpisanych do rejestru zabytków pod nr 218 orzeczeniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 27.03.1961 roku oraz pod nr KOK-I-33/76 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 25.10.1976 roku. Wpisany do

rejestr zabytek chroniony jest na podstawie art. 7 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2187 ze zm.). Zgodnie z treścią art. 36 ust. 1 p. 1 w/w ustawy roboty budowlane, prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytku wpisanym do rejestru wymagają pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków. Podobnie, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 3 w/w ustawy prowadzenie badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru wymaga uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Wnioskiem znak: BI.4125.01.2018 z dnia 22.01.2018 r. (wpłynęło w dn. 22.01.2018 r.) Burmistrz Ośna Lubuskiego wniósł do Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o uzgodnienie robót budowlanych, badań konserwatorskich, prac konserwatorskich i restauratorskich w zakresie zabezpieczenia, wzmocnienia i renowacji odcinka muru obronnego z Basztą Zwinger, zgodnie z dokumentacją projektową sporządzoną przez dra inż. arch. Macieja Płotkowiaka i dra inż. Stefana Nowaczyka w Szczecinie w maju 2016 r. oraz programem prac konserwatorskich sporządzonym przez mgr Bartłomieja Rejmanowskiego w Szczecinie w czerwcu 2016 r. Po dokonaniu analizy akt sprawy, należy stwierdzić że wnioskodawca jest jedyną Stroną w przedmiotowym postępowaniu.

Mury obronne w Ośnie Lubuskim zostały wybudowane w kilku etapach od XIII do XV wieku i w kolejnych stuleciach były remontowane i modernizowane. W XIX i XX wieku z uwagi na znikome wartości militarne zaniechano ich modernizacji, a w niektórych partiach dokonywano obniżenia wysokości. Rozebrano też bramy miejskie w celu usprawnienia komunikacji, a także niektóre baszty. Na przełomie XIX i XX wieku zaczęto traktować mury obronne jako zabytek i zabezpieczać jego strukturę m.in. poprzez wprowadzenie zewnętrznych przypór oraz przemurowania partii korony muru. Mury obronne w Ośnie Lubuskim zachowały się w pełnym obwodzie. Wzdłuż murów od strony wschodniej oraz od południowego zachodu przepływa rzeka Lenka. Mury obronne wzniesione zostały z kamienia i cegły na zaprawie wapiennej oraz wzmocnione basztami cylindrycznymi oraz basztami czworobocznymi, półotwartymi. W obwodzie fortyfikacji miejskich znajdują się nowożytnie furty pełniące funkcje komunikacyjne.

Przedmiotem inwestycji jest Baszta Zwinger z przylegającym od strony północnej odcinkiem średniowiecznego muru obronnego. Mury baszty wykonane są u dołu z kamienia (otoczaki) i częściowo z kamienia łamanego oraz u góry z cegły ceramicznej. Mur przylegający do baszty po stronie północnej wykonany został z kamieni otoczaków, a jego korona zrealizowana została z cegieł ułożonych na dużym spadku. W licu muru występują liczne ubytki kamienia, a jego korona jest silnie zniszczona, co powoduje przenikanie wody opadowej w obręb jego struktury.

W 2017 roku przeprowadzono na podstawie decyzji Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znak: ZN-G.5142.4.2016 [OLu] z dnia 18.08.2016 r. prace i roboty budowlane polegające na wzmocnieniu i zabezpieczeniu konstrukcji posadowienia ścian Baszty Zwinger poprzez poszerzenie fundamentu ze wsparciem na podwójnym rzędzie mikrofali, wzmocnieniu i zabezpieczeniu w niezbędnym zakresie ścian obwodowych Baszty Zwinger poprzez przemurowanie partii spękanych oraz kotwieniu pęknięć za pomocą kotew stalowych osadzonych w spoinach oraz uzupełnieniu i konserwacji górnej partii baszty oraz zabezpieczeniu lica odcinka muru.

Planowana obecnie inwestycja polegać będzie na docelowym zabezpieczeniu baszty z odcinkiem muru miejskiego. Zarazem przeprowadzone zostaną prace konserwatorskie i restauratorskie przy strukturze zabytku. Planowana inwestycja zapewni utrwalenie historycznej substancji budowlanej oraz docelowe zabezpieczenie baszty wraz z odcinkiem muru. Jednocześnie zabytkowi zostaną przywrócone oryginalne wartości architektoniczne i estetyczne.

Wobec powyższego na podstawie art. 92 ust. 6, art. 6 ust. 1 pkt 1, lit. c, art. 7 pkt 1, art. 36 ust 1 pkt 1, 3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego, orzeczono jak w sentencji.

Jednocześnie informuję, że:

- Zgodnie z art. 36 ust. 8 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 ze zm.) uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na

podjęcie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.

- Stosownie do art. 47 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2187 ze zm.) wojewódzki konserwator zabytków może wznowić postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia, a następnie zmienić je lub cofnąć, w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania działań określonych w niniejszym pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.

P o u c z e n i e

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Decyzja staje się ostateczna i prawomocna z dniem doręczenia przez ostatnią ze stron postępowania. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art.127a §1, art.130 § 4 Kpa).

Do wiadomości:

1. aa. (195) D – 36.1.1+

Opracował: mgr Błażej Skaziński

z up. Lubuskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

mgr Błażej Skaziński
Kierownik Delegatury

Zwolniono z opłaty skarbowej
na podstawie art. 7 p. 2, art. 7 p. 3,
art. 7 p. 4, art. 7 p. 5 ustawy
z dn. 16.11.2006 r. o opłacie skarbowej
(Dz. U. Nr 225 pozycja 1635)